

A black and white photograph of Charlie Watts, the drummer of The Rolling Stones. He is shown from the chest up, wearing a dark suit jacket over a white shirt and a dark tie. He is looking directly at the camera with a serious expression. His hands are on the drumsticks, which are positioned over a drum set. The background is dark, with a large, bright, circular light source, possibly a studio light, visible in the upper right corner.

ŽIVOT, DOBA
A ROLLING STONES

**CHARLIE
BYL VŽDY
V POHODĚ**

PAUL SEXTON

**AUTORIZOVANÝ ŽIVOTOPIS
CHARLIEHO WATTSE
S PŘEDMLUVOU MICKA JAGGERA
A KEITHA RICHARDSE**

**Charlie byl
vždy v pohodě**

Paul Sexton

**Charlie byl
vždy v pohodě**

Překlad
Zdeněk Uherčík

Český název: *Charlie byl vždy v pohodě*

Název anglického originálu: *Charlie's Good Tonight*

Autor: Paul Sexton

Překlad: Zdeněk Uherčík

První vydání: Mudlark, An Imprint of HarperCollinsPublishers, 2022

Grafika obálky: Madgrafik

Odpovědná redaktorka: Ivana Čejková

Jazykový redaktor: Jiří Chodil

Jazyková korektorka: Dana Chodilová

© 2022 by Paul Sexton

© For the Czech Republic edition by HarperCollins Polska sp. z o.o.,
Warszawa 2023

Paul Sexton si osobuje morální právo být považován za autora tohoto díla.

Všechna práva vyhrazena, včetně práva na reprodukci celého díla nebo jeho částí v jakékoliv podobě.

Tato kniha je vydána na základě licence HarperCollins Publishers, LLC,
New York, USA.

HarperCollins je ochranná známka, jejímž vlastníkem je HarperCollins
Publishers, LLC, New York, USA. Název ani známku nelze použít bez
souhlasu vlastníka.

Grafika původní obálky: Holly Macdonald © HarperCollinsPublishers Ltd.
2022

Fotografie (přední strana a hřbet): © Bent Rej Photography

Fotografie (zadní strana): 123RF/Morris71

Všechna práva vyhrazena.

Elektronické formáty: Katarzyna Rek

HarperCollins Polska sp. z o.o.

ul. Domaniewska 34A, 02-672 Warszawa

ISBN: 978-83-276-9012-8 (EPUB)

ISBN: 978-83-276-9013-5 (MOBI)

ISBN: 978-83-276-9014-2 (PDF)

*Na památku mámy a táty, s nehynoucím vděkem
za jejich lásku a podporu.*

Obsah

Poděkování	9
Předmluva Micka Jaggera	11
Předmluva Keitha Richardse	13
Preludium od Andrewa Loog Oldhama	15
Předmluva	19
1. Dětství v prefabrikovaném domku a přítel jazzman	25
2. Myslíš, že mám vzít lano od té krátkodeché kapely?	57
DRUHÁ DOBA: Můj miláček Shirley	83
3. Myšlenky na domov	101

4. Šťastné vyhnanství rodinného muže	135
DRUHÁ DOBA: Sto sedmdesát tři centimetry stylu	167
5. Špinavá práce a nebezpečné zvyky	181
6. Kolem světa a zpátky na farmu	205
DRUHÁ DOBA: Zámožný muž se vkusem	235
7. Dědečkem od narození	253
DRUHÁ DOBA: Dar dávat	283
8. Dlouhá cesta domů	295
9. Navždy bicákem z Wembley	323
Doslov	333
Fotografie	335
Rejstřík	339

Poděkování

Tato biografie mohla vzniknout pouze díky laskavé a nadšené pomoci a podpoře Charlieho rodiny, přátel a spolupracovníků. Zvláště rád bych poděkoval jeho dceři Seraphině, vnučce Charlotte a sestře Lindě, které byly nápomocny s laskavostí, jíž je prodchnuta celá rodina Wattsů. Vřelé díky patří také jeho nejstaršímu příteli Daveovi Greenovi, který mi neúnavně pomáhal s vyhledáváním fotografií a dokumentů, týmu Rolling Stones (včetně Joyce Smythové, Jane Roseové, Paula Edwardse, Bernarda Dohertyho, Davea Trafforda, Carol Marnerové, Rachel McAndrewové a Sarah Dandoové) za povzbuzení a podporu a všem ostatním přispěvatelům (Billu Wymanovi, Tonymu Kingovi, Joolsi Hollandovi, Glynovi Johnsonovi, Lise Fischerové, Chucku Leavellovi, Donovi McAulaymu a mnoha dalším), kteří měli Charlieho rádi stejně jako já. A samozřejmě jsem zavázán, jako už

mnohokrát v posledních desetiletích, Micku Jaggerovi, Keithu Richardsovi a Ronniemu Woodovi za jejich historické příspěvky a jejich čas během zkoušek na tour *SIXTY*, s nímž se Stouni provalili s nezmenšeným elánem létem roku 2022. Jako my všichni, také oni s sebou nesli ducha Charlieho Wattse.

Předmluva Micka Jaggera

Charlie byl neuvěřitelně tolerantní hudebník a měl skutečně delikátní způsob hry. Jeho vkus zahrnoval hudbu od jazzu, boogie-woogie, blues, klasiky, africké hudby, dance, reggae až po hloupé populární písně, které se náhodou povedly. Lidé často říkají, že byl velkým jazzovým fanouškem, ale nebyl jenom to. Je to příliš zjednodušený popis jeho hudebního vkusu a toho, co rád hrál.

Traduje se, že se Charlie byl suchar. Samozřejmě nebyl. Chodili jsme spolu na sportovní utkání, na spoustu oblíbených míst, na jídlo a poslouchat muziku. Ve studiu, když už všichni odešli domů, nebo ještě nedorazili, jsme si často sami pro sebe hráli všemožnou muziku. Občas hrával africké rytmy, a některé ty věci byly fakt úžasné. Neměl nijak brilantní techniku, ale dokázal se skvěle přizpůsobit, takže když poznal nějaký nový rytmus, byl z toho nadšený.

Miloval i klasickou hudbu. Měl rád Dvořáka, Debussyho, Mozarta a spolu jsme poslouchali Stockhausena a Mahlera. Poslouchali jsme moderní skladatele a snažili se přijít na to, co tím sakra myslí.

Byl inteligentní, nezvyšoval hlas, ale uměl být přímý a řekl, co si myslí. Velice si chránil soukromý život, ale navzájem jsme chápali své myšlenkové pochody. Charlie byl velice tichý člověk, ale měl velký smysl pro humor a hodně jsme se spolu nasmáli. Chybí mi ve všech ohledech.

Mick Jagger
červen 2022

Předmluva Keitha Richardse

Vždy, když si pomyslím „teď mám mluvit o Charliem Wattsovi“, uvědomím si, jak obtížné je toho nepostradatelného muže popsat slovy. Charlie byl výrazná osobnost, a když jste byli s ním, poznali jste to. Dělali jsme si z lidí srandu, a nemuseli jsme říct ani slovo. Měli jsme něco jako vizuální znakovou řeč, která je mezi doprovodným kytaristou a bubeníkem nezbytná, protože spolu musíte nějak komunikovat. Ale my jsme náš jazyk vypilovali k takové dokonalosti, že dokázal vyjádřit ironii, našťvanost, nebo na pódiu říct: „Fajn, teď sice letíme, ale jak přistaneme?“

Charlieho humor byl nesmírně suchý a zdrženlivý, ale znal jsem několik klíčových slov, která neprozradím. Nedělal jsem to často, ale existovala jistá slova, která i kdybych řekl uprostřed letištní haly, svalil by se na zem, řehtal se a kopal nohama do vzduchu. Jeden ze vzácných

případů, kdy jsem ho dostal do téhle pozice, se naštěstí odehrál v hotelovém pokoji. Každého někdy přepadne záchvat hysterického smíchu, ale u něho to opravdu stálo za to. A bůh ví, co to bylo za fór. Obvykle to, co tenhle druh smíchu spustilo, nebyla až tak velká sranda.

Byl to velice uzavřený člověk. Pokud o něčem nechtěl mluvit, vždycky jsem vycítil, že bych na něho neměl tlačit, nebo vyzvídat. Charlie neměl žádnou druhou stranu, nepředstíral. Charlie byl prostě Charlie. Byl to nejryzejší člověk, jakého jsem kdy poznal.

Keith Richards

červen 2022

Preludium

od Andrewa Loog Oldhama

S Charliem Wattsem jsem se poprvé setkal na ostrově Eel Pie. Bylo to ve středu, první květnový den. Předchozí neděli jsem Stouny viděl poprvé naživo v hotelu Station v Richmondu. Nemluvil jsem s ním – možná jsem jenom pokývl Mickovi a Keithovi, ale hovořil jsem jenom s Brianem Jonesem, který byl tehdy výhradním mluvčím kapely.

Kapela ve Station Hotel mě úplně dostala. Neměl jsem představu, čím to vlastně bylo, věděl jsem jenom, že změnila můj náhled na spoustu věcí, a chtěl jsem být u toho. Do následující středy jsem dělal, co jsem mohl, jménem svým i svého domácího, agenta Erika Eastona, který mi pronajal pokoj a telefon na Regent Street. Koncert skončil a já jsem se nervózně motal kolem a čekal, až diváci odejdou a já můžu jít na to.

Stál jsem vedle Charlieho a jeho bicích. Nevěděl jsem, o čem mluvit, proto jsem mu nabídl, že mu pomůžu odtažit bubny. S úsměvem moji nabídku odmítl. Už tehdy věděl, že není o co stát a že mám schopnosti poněkud jiného rázu. Tehdy v hotelu Station Hotel mě fascinoval stejně jako všichni.

V mé první autobiografii *Stoned*¹ jsem napsal: *Bubeník jako by se usmíval sám pro sebe a zdálo se, že jeho hru spíš cítíte, než slyšíte. Libila se mi jeho osobitost, kterou dodával kapele, stejně jako jeho hraní. Na rozdíl od zbývajících pěti ležérně oblečených členů měl bez ohledu na teplotu v místnosti pečlivě zapnuté horní dva knoflíky saka a pod ním stejně pečlivě zapnutou košili a vázanku. Tělo za soupravou, hlavu natočenou doprava v předstírané odměřené nevšímavosti k lesu rukou, které před ním mávaly rychlostí sedmdesáti osmi otáček za minutu. Byl se Stouny, ale ne jako oni, trochu posmutnělý, jako kdyby ho na tenhle večer přenesli od Ronnieho Scotta nebo z Birdlandu, kde hrál v jiném časoprostoru Juliana Cannonballa*

¹ Způsob psaní této knihy a platná pravidla pro používání uvozovek v češtině se často dostávaly do rozporu, takže redakce musela hledat způsob, jak vše zjednodušit. Autor chtěl psát názvy desek, knih a časopisů v kurzivě, názvy jednotlivých písní pak v uvozovkách. Bohužel vzhledem k tomu, že používá velmi často přímou řeč a velmi často v přímé řeči cituje jinou přímou řeč, vedlo by to k nutnosti vyřešit problém, jak napsat, například, že někdo o někom říkal, že ten někdo říkal, že zpíval tu a tu píseň. Tedy použít uvozovky v uvozovkách, a to celé v uvozovkách. Čeština samozřejmě tento třetí typ uvozovek, tzv. „boční“, zná, jsou ale dost archaické a asi by komplikovaly četbu. Rozhodli jsme se proto všechny vlastní názvy – desky, písně, knihy, divadelní hry i názvy časopisů – psát v kurzivě a používat jenom dobře známé dva typy uvozovek. Doufáme, že v případě, že existovala deska i píseň se stejným názvem, což je poměrně časté, z kontextu vyplyne, co je tím myšleno. Poznámka redaktora.

Adderleyho². Byl jedinečný, vždy svůj, džentlmen času, prostoru a srdce. Jeho vzácný hudební talent byl projevem jeho ještě většího talentu pro život: Právě jsem se setkal s Charliem Wattsem.

Naše poslední společné nahrávky byly *We Love You a Dandelion*. Stejně jako mnoho skladeb Stounů ani tyhle neměly předem zaranžovaný konec – raději se přesvědčit, že je maso a brambory na místě, než přidáte zeleninu. Závěr je směsí kláves Nickyho Hopkinse, dřev Briana Jonese, nábožných vokálů Keitha a Micka, a Charlie celý ten chaos žene dopředu improvizovanými přechody. Tehdy jsem si myslel, že ty přechody jsou určené jenom mně. Nebyly, patřily prostě k Charliemu.

V osmdesátých letech se Charlie během jednoho ze svých sólových jazzových výletů kvůli něčemu zastavil v New Yorku. Dopustil jsem se té chyby, že jsem mu zahrál něco, na čem jsem tehdy pracoval. Vůbec ho to nezajímalo. „Andrewe,“ řekl, snad na vysvětlenou, „mně je prostě jedno, co Stouni dělají. Mě zajímá jenom to, co hraju.“ Naštěstí ta nepříjemná skvrna vybledla, převládl názor „co jsme si, to jsme si,“ a kapela jela dál. Naposledy jsem ho viděl v Seattlu v roce 2005. Byl to přesně ten samý chlapík, se kterým jsem se tehdy zdravil na ostrově Eel Pie.

Ve světě filmu se hovoří o zlaté éře. Tou naší byl Charlie Watts. Všechny výborné kapely mají jednu věc společnou: zvláštního bubeníka.

² Julian Edwin „Cannonball“ Adderley (1928–1975), americký jazzový saxofonista. Poznámka redaktora

Andrew Loog Oldham
Červen 2022

Předmluva

Muž mimo čas, ale vždy přesný

Madison Square Garden, New York, listopad 1969. Zatímco „nejlepší rokenrolová kapela na světě“, jak ji na turné uváděl konferenciér Sam Cutler, plynule přecházela z *Little Queenie* od Chucka Berryho do jejich nejnovější jedničky v hitparádě *Honky Tonk Women*, Mick Jagger jenom tak utrousil: „Charlie je dneska v pohodě, ne?“

Samozřejmě že byl, jako ostatně vždycky. Samotné zmínění jména Charlie Watts, ať v této biografii nebo během rozhovoru, stačí, aby se přátelé muzikanti a fanoušci doslova postavili do pozoru. Což je přesně ten způsob chvály, které by se na hony vyhnul, jak to dělal po celý svůj skutečně jedinečný a výjimečný život.

Charlie byl důkazem, že všechny rockové hvězdy nejsou ze stejného těsta a stereotypy jsou zde od toho,

abychom se jim vyhýbali. Jako například ten, že by se považoval za rockovou hvězdu. Byl globální celebritou, ale nesnášel pozornost a kdysi řekl, že má raději společnost psů než lidí, nadšenec do aut, který neřídil, milovník koní, který na koni nikdy nejel, boháč se vkusem, který vyrůstal v montovaném domku, bubeník, který pět a půl desetiletí strávil na turné po celém světě, ale celou tu dobu se mu stýskalo po domově, zaskakující muzikant, který si myslel, že se Stouni do roka rozpadnou, ale skončil jako jejich doživotní, věčný plamínek. Kdybyste si ho vymysleli, jen málokdo by vám uvěřil.

Psát o něm v minulém čase je samozřejmě smutné, ale on by tuto knihu stejně nejspíš nečetl. Dovedu si představit, že by se podíval, které jeho fotografie v elegantním obleku jsme vybrali, ale to by tak bylo všechno. Je to, jak doufám, laskavé vyprávění o životě dobře prožitém a dozajista milovaném. Pokud hledáte nějaké kontroverze, díváte se pod špatný kámen.

Po nádherných třiceti letech rozhovorů s ním a celými Rolling Stones jsem si v roce 2020 začal pohrávat s myšlenkou, že bych mohl s Charliem pracovat na jeho biografii. Byl to nápad vzrušující, ale zároveň odsouzený k nezdaru. Samotná představa, že by psal sám o sobě, byla od základu chybná.

Otevřeně přiznával, že hudba Rolling Stones není zrovna jeho šálek čaje a málokdy něco z ní poslouchal, pokud neměl odsouhlasit nějaké nové vydání nebo něco podobného. Ale vždy byl přinejmenším velice laskavý, kdykoli měl udělat něco pro propagaci. Časem jste se naučili proplovat nepředvídatelnými proudy jeho

myšlenkových pochodů a těšili jste se na jeho hřejivý, zářivý úsměv. Bez ohledu na skutečnost, že jeho mozek a ústa občas jely rozdílnými rychlostmi a někdy míval nepřítomný pohled člověka, který se snažil vzpomenout si, jestli nenechal něco na plotně.

Zdokumentovat jeho život ve třetí osobě se zdá mnohem vhodnější a rychlost, s níž jeho přátelé a rodina poskytl souhlas a pomoc, o něm vypovídá všechno. Odráží dlouhý a zbožný jásot, který následuje pokaždé, když ho Mick Jagger in memoriam představuje na každé show Stounů, a celosvětovou záplavu účasti, již spustil jeho skon v srpnu 2021 ve věku osmdesáti let.

Od mladého bubeníka k pronajmutí ke spolehlivému s auroou přesahující jeho věk, od píky slavných let po šedovlasou stylovou ikonu a stálou jistotu Charlie Watts žil všechny tyto životy, ale nedělal kolem toho žádný humbuk. To nechával na jiných. Exhibicionismus? Ten k němu nepatřil. On jenom prahnul po domově a divil se, kvůli čemu je všečen ten povyk.

Když zemřel, téměř každý nekrolog a vzpomínkový článek o něm zmiňoval tichého Stouna, páteř kapely, hudebníka, který za padesát sedm let nezmeškal jediný koncert (to není úplně pravda, neboť jak se dozvíme, přinejmenším jeden skutečně zmeškal v roce 1964, protože dostal špatné datum). Ale už mnohem méně se psalo o notorickém sběrateli, velkorysém rozdávání darů, o člověku se starosvětským smyslem pro styl, díky němuž si často připadal, že se narodil do nesprávného století.

Charlie měl schopnost, ať vypěstovanou, či spontánní, shrnout příběh, situaci nebo celý život do britkého

konstatování, v němž s ním mohl soupeřit pouze jeho přítel Ringo Starr svými malapropismy³ typu *hard-day's-night* a *tomorrow-never-knows*⁴. „Pět let práce a dvacet let flákání“, patřilo mezi nejznámější Charlieho hlášky, ale bylo jich mnohem víc. Být u toho a slyšet některé z nich, být svědkem toho, jak zaťatým stoicismem a žulovou tváří proráží jeho oslnivý úsměv, slyšet ty krátké, přerývané hlášky a bezstarostné poznámky bokem, bylo mnohem cennější než vstupenka na to, co Stouni dali světu: největší show na zemi.

Není neobvyklé narazit na rockové muzikanty světové úrovně, u nichž nekritický obdiv milionů občas vyvolá trýznivé pochybnosti o nich samotných. Ale je nesmírně vzácné slyšet některého mluvit o sobě vysloveně skromně. Téměř pokaždé, když jsme se setkali, utrousil Charlie něco v tom smyslu, že se v podstatě nepovažuje za bubeníka, nebo že nesahá ani po kotníky svým bubenickým idolům.

To by snad naznačovalo nedostatek sebevědomí, ale jeho postoj byl založený na smyslu pro anglickou

³ Malapropismus – nesprávné používání cizích slov ve významu slov podobně znějících. Poznámka redaktora.

⁴ Narážky na určité legendy z historie skupiny The Beatles. Třetí album dostalo název *A Hard Day's Night* (česky *Perný den*). Titul „vymyslel“ Ringo Starr, který později vyprávěl: Nahrávali jsme celý den a protáhlo se to dokonce na celou noc. Když jsme skončili, řekl jsem: ‚Byl to perný den‘ (It's a hard day), ale vtom jsem zjistil, že už je noc, tak jsem hned dodal, abych se opravil, slovo noc (night). A na světě byl název alba. Název skladby *Tomorrow Never Knows* z alba *Revolver* také vymyslel Ringo, pro něhož bylo údajně příliš náročné pochopit filozofický rozměr správného idiomu *tomorrow never comes* (zítřek nikdy nenastane, protože až zítřek nastane, nebude to už zítřek, ale dnešek), takže vytvořil nesmysl „zítřek nikdy neví“. Poznámka redaktora.

rezervovanost a skromnost, který se u něho vyvinul silněji než u kohokoli jiného. Brian Jones ho ještě v době, kdy začínal svůj drogový slalom, popsal jako „zřejmě nejodtažitějšího a nejvyrovnanějšího člověka na celé popové scéně.“

V prvním dvojverší v *If You Can't Rock Me*, první skladbě na *It's Only Rock'n Roll*, Mick zpívá: „Kapela je na pódiu, je tady další večer... bubeník si myslí, že je dynamit.“ Rozhodně neměl na mysli Charlieho. Pro něho byla arogance prostě něco sprostého. Věděl, kdo je, a s výjimkou poměrně krátkého období narkotického šílenství v osmdesátých letech, z něhož se dostal bez obvyklých dramatických odvykacích kúr a od té doby byl čistý, se nezměnil.

„Jeho filozofie je ‚tohle mi stačí‘,“ řekl o něm kdysi první manažer Stounů Andrew Loog Oldham. „S tím se spokojil a nezabýval se blbostmi.“ Dokonce už při prvním vzednutí své slávy popisoval v hudebním tisku: „Vypadám, že se nudím, ale tak to skutečně není. Mám jenom neuvěřitelně nudný obličej.“

Mohlo by se zdát, že sem nepatří citace amerického basketbalového trenéra, ale moudrost zesnulého Johna Woodena, obsažená v citátu v hlavičce současných Oldhamových mailů, je velice příhodná. „Talent pochází od Boha, buď pokorný,“ říkal. „Sláva pochází od člověka, buď vděčný. Domýšlivost pochází od tebe, buď opatrný.“ Charlie se s tím prvním narodil, to druhé na něho sedělo a třetího nebyl ze své podstaty schopen.

Tato biografie není zamýšlena jako další vyčerpávající pouť ve stopách legendy nejlepší rokenrolové kapely na

světě, ale jako vyobrazení života a doby jednoho člověka, který ji prozářil nám všem, kdo jsme se s ním setkali. Události jsou řazeny chronologicky, ale s pravidelnými zpětnými mezihrami soustředěnými na konkrétní aspekty Charlieho světa, především na trvalé manželství s jeho milovanou Shirley.

Ano, tohle je vyprávění o paličkách a Stounech, ale také o někom, jemuž podobného už nikdy neuvidíme, kdo vypadal, jako kdyby patřil do úplně jiné epochy: muže mimo čas, ale vždy přesného.

1

Dětství v prefabrikovaném domku a přítel jazzman

Mozart věděl, o co jde.
Ale měl mít dobrého bubeníka.
Keith Richards, 2011

Human Riff⁵ mi vysvětloval spojení hillbilly a černé hudby, které se stalo receptem na rokenrol a vytvořilo podhoubí pro začínající Rolling Stones a generaci slibných křupanů, které reprezentovali. Ale pointa vždycky vyzněla jako hravě zhuštěný výklad o muži, který padesát osm let seděl za jeho zády. V paralelním časoprostoru jste si mohli představit Wolfganga Amadea, jak vzhlíží k Charliemu Wattsovi. Všichni to tak měli.

Charlie byl nejenom nejzdráhavější hvězdou na hudebním nebi, ale také tím nejméně pravděpodobným kandidátem na to, aby několik desetiletí zaujímal místo po boku nejsvětovějších zástupců rokenrolu. Dokonce ani poté, co vyhověl opakovaným žádostem členů kapely, aby se k nim připojil, on ani nikdo jiný nečekal,

⁵ Doslova „Lidský rif“, jedna z přezdivek Keitha Richardse. Poznámka redaktora.

že Stouni nebo jejich rhythm and bluesová raketa vydrží déle než rok.

Počátkem června 1941 ležel *Bismarck* na dně Atlantiku a Německo připravovalo třímilionovou armádu na invazi do Sovětského svazu – děsivá předzvěst roku 2022, kdy vypuknou poblíž Kyjeva zuřivé tankové bitvy. Promenádní koncerty vážné hudby se po vybombardování Queen's Hall přesunuly do Royal Albert Hall a Churchillova Obchodní komora zavedla lístky na oblečení. Protože ještě nebyly vytištěny, musely je zatím nahradit lístky na margarín. Šestnáct za plášť do deště, sedm za boty. Ale Lil Wattsová měla tehdy v nemocnici University College Hospital v Bloomsbury úplně jiné starosti.

Krátce po svých dvacátých narozeninách se Lillian Charlotte Wattsová, rodačka z Islingtonu, dcera Charlese a Ellen Eavesových, provdala v roce 1939 za o měsíc staršího Charlese Richarda Wattse, který sloužil u pozemního personálu RAF jako důstojnický řidič. Po demobilizaci začal jezdit jako řidič nákladáku pro London, Midland and Scottish Railway. Tuhle práci vykonával ještě v době, když Stouni dobyli Británii. V pondělí druhého června 1941 Lillian porodila jejich prvorozeného, který stejně jako Bill Wyman a Brian Jones dostal jméno po otci. Charles Robert Watts nasadil svůj první rytmus.

Do formálního vzniku britských hitparád chybělo ještě desetiletí, ale Andrews Sisters už povzbuzovaly vojáky svým *Boogie Woogie Bugle Boy*. Brzy Glenn Miller a spousta dalších, včetně naší Very, posílali první vlašťovky přes Bílé útesy Doveru. V rádiích v těch dnech

často zněl komediální program *It's That Man Again*, Deanna Durbinová zpívala *Waltzing In The Clouds*, hráli Ink Spots a Bing Crosby a Noël Coward se zdvořile tázal: „Dali byste nám laskavě kulomet?“ Ve filmu se Abbott a Costello vyšvihli mezi nejúspěšnější nové filmové hvězdy díky svému třetímu snímku *In the Navy*, který natočili u Universal, a v němž si zahrál také Dick Powell. Joan Crawfordová, která se později objevila v koláži obalu alba *Exile on Main St*, stále plnila kasy v novém filmu George Cukora *A Woman's Face*.

Jako batole strávil Charlie nějaký čas u svých babiček, zatímco jeho otec sloužil u RAF, ale z té doby si bude pamatovat jen velice málo. Později o tom řekl: „Slyšel jsem výbuchy bomb v sousedství. Vzpomínám si na divoký úprk z domu do protiletadlových krytů. Byl jsem hodně malý. Válka pro mě byla něco jako hra – myslím, že jsem nikdy nebyl doopravdy vyděšený.“

Nositeli stejného křestního jména byli nejenom jeho otec, ale také dědeček (Charles A. Watts), strýc a bratranec, proto mu táta s mámou často říkali „Charlie Boy.“ Nejmladší Charles navštěvoval školu Fryent Way Infant School v Kingsbury v severozápadním Londýně, a když válka skončila, seznámil se s o devět měsíců mladším Davem Greenem. Stali se z nich doživotní přátelé a spoluhráči v mnoha Charlieho jazzových projektech na pódiu i ve studiu.

Přestože byl o devět měsíců mladší, Daveovy vzpomínky na válku jsou mnohem živější. „Narodil jsem se v roce 1942 v Edgware a bydleli jsme v Kingsbury. Můj otec byl u Královských sapérů. V den D se účastnil vylodění

a vzpomínám si – musely mi být dva roky –, že přiletěly VI. Jedna dopadla do naší ulice, asi o šedesát domů výš, a zničila celou budovu. Vzpomínám si, jak mě máma strčila pod schodiště. Myslím, že to bylo vládní doporučení.“

Dave si vzpomíná, že jeho matka poslouchala v rádiu pořad *Music While You Work*. Později popisovala, že si zpíval basové linky populárních písní, jako ranou předzvěst jeho celoživotní dráhy významného kontrabasisty. O své vzpomínky se dělí s takovou vřelostí a velkorysostí, že brzy máte pocit, jako byste byli dlouholetí přátelé. Když dával rozhovor k této knize, stále si udržoval onu plachou radost ze života, pro niž si ho Charlie oblíbil.

V roce 1946 se stali sousedy a brzy spřízněnými hudebními dušemi.

„Zásluhou“ *Luftwaffe* získaly obě rodiny nová bydliště v montovaných domcích jako mnoho rodin zasažených bombardováním v Pilgrims Way ve Wembley. Prefabrikované modulární domky vypadají při zpětném pohledu skromně, ale v oněch těžkých dobách to pro rodinu Greenových byl zázrak.

„Když jsme bydleli v Kingsbury v Brampton Road, neměli jsme to k montovaným domkům daleko a vzpomínám si, že jsme se na ně chodili dívat,“ říká Dave. „Silnice měla do silnice hodně daleko a všude byly hromady hlíny. Ale moje máma ty domky milovala. Měly úžasnou, velice moderní vestavěnou kuchyň s ledničkou a vůbec se vším. O jeden si zažádala, a když je dostavěli, nastěhovali jsme se.“

Charlie s rodiči bydlel v čísle 23 a Greenovi v čísle 22.

V roce 1944 se Lillian narodila Charlieho sestra Linda, která k němu měla vždy velice blízko, zvláště než odešel z domova. Rozhovor, který mi ona a její manžel Roy Rootes pro tuto knihu poskytli, byl vůbec první, který kdy o svém bratrovi dala. Linda se vůbec držela natolik v pozadí, že mnoho lidí ani neví, že Charlie měl nějakou sestru.

„Nevědí to, protože jsem se nikdy necpala dopředu,“ říká tichým hlasem, když spolu s ní a s Royem sedíme v jejich domě v Buckinghamshiru. „Nemám to v povaze a vím, že by to ani nechtěl. Ale kdybych se někde objevila a někdo by řekl: ‚Ach, vy jste Charlieho sestra. Musíte na něho být pyšná,‘ řekla bych: ‚Ano, jsem na něho pyšná.‘ Nebyl z těch, kteří vyčnívají. Pro něho byla ideální vyrovnanost, protože to byl velice tichý a rezervovaný člověk. On byl jako moje máma a já jsem zase jako táta. Kdyby tady seděl, neřekl by za celou dobu ani slovo.“

S nostalgickou srdečností vypráví o letech strávených s bratrem a rodiči a pocitu sounáležitosti, který ve stísněném domově sdíleli. „Protože měli rádi sport a biliár, rozhodl táta, že se koupí poloviční kulečnickový stůl.“

„Když jste chtěli zahrát šťouch, museli jste si na to otevřít okno,“ poznamená suše Roy.

„Všichni se pak u nás scházeli, a to táta miloval,“ pokračuje Linda. „Máma byla trochu zdrženlivější, ale protože trávila většinu času v kuchyni, nevadilo jí to.“ Roy, o rok starší než Charlie, si Lindu vzal v roce 1965.

„Myslím, že poprvé jsem Charlieho potkal, když jsme se tam v mých čtyřech letech přistěhovali. Bylo fajn, že se naše mámy hodně spřátelily a jak jsme vyrůstali, nedali

jsme jeden bez druhého ani ránu. Bylo opravdu zvláštní, že jsme oba měli stejnou zálibu v jazzu a společně jsme ji rozvíjeli,“ vzpomíná Dave.

„Až do deseti let jsme si hráli na zahradě,“ vyprávěl mi Charlie, „protože to byl jeden pozemek rozdělený jenom nízkým plotem, a my jsme v tom plotě měli díru, kterou jsme prolézali. Naši rodiče se přátelili. Potom začal hrát se skifflovými kapelami a já také. Hráli jsme spolu v naší první jazzové kapele, nahráli naše první desky a já jsem ho zval vždycky, kdykoli jsem dělal něco mimo Rolling Stones.“ Pak následoval dovětek s kamennou tváří: „S nimi bych ho neobtěžoval.“

„Můj táta hrál trochu na piano, ale ne jazz,“ vysvětluje Dave. „Hrával Lese Paula a Mary Fordovou a podobné věci. Doma jsme měli radiogramofon, takže když mně a Charliemu bylo devět nebo deset, začínali jsme na podobné muzice. Pochopitelně jsme chodili do stejné školy, Fryent Junior, ale on byl v jiném ročníku. Potom jsme šli na střední školu v Tyler's Croft v Kingsbury a dál jsme bydleli na stejném místě.“ Téměř současně na stejnou školu chodila herečka Shirley Eatonová, Bond girl z filmu *Goldfinger*, dalším byl William Woollard, dlouholetý moderátor pořadu *Tomorrow's World*.

„Je dost zvláštní,“ říká Dave, „že si ho ze školy nepamatuju. Moc jsem ho tam nevidal. Ale začali jsme sbírat klasické desky a chodili jsme spolu do obchodů s deskami, potom LP desky Charlieho Parkera a Jellyho Roll Mortona, které jsem předtím nikdy neslyšel. Poslouchali jsme u něho v pokoji nebo někdy u mě.“

Bill Wyman ve své mimořádně podrobné knize *Rolling with the Stones* zmiňuje sedmiletého Wattse v saténovém obleku na svatbě jeho strýce Alberta v Holloway. „Táta mi kupoval obleky a já jsem je nosil tak elegantně, jak jsem jenom uměl,“ říkal Charlie. „Byl jsem něco jako Malý lord Fauntleroy. Ale pamatuji si, že už tehdy jsem nesnášel džínsy a svetry. Připadalo mi, že vypadají ušmudlaně, a necítil jsem se v nich zdaleka tak dobře jako v mých malých oblecích a volných kalhotách.“ To se nikdy nezměnilo.

Když se manželství Daveových rodičů rozpadlo, byl poslán k příbuzným do Yeovilu, ale po dvou letech venkovské selanky se opět vrátil do Londýna a v roce 1953 se dali s Charliem znovu dohromady.

„Když jsme bydleli v montovaném domku, nabídli matce obecní domek, novostavbu v Kingsbury, tak jsme se tam přestěhovali. Pamatuji si mlhy – husté jako polévka – a průvodčího, který musel chodit před autobusem. Mlha byla tak příšerná, že nebylo vidět na krok. Tehdy umřela spousta lidí.

V novostavbě jsme zůstali rok a potom matka zažádala o návrat do montovaného domku,“ vzpomíná Dave se smíchem. „Hrozně jí chyběl, i Lil Wattsová a vůbec všechno. Byly skvěle vymyšlené. Všichni měli úplně stejné bydlení a plus mínus stejně velikou zahradu. Byla to utopie, skoro jako komuna, a mojí mámě to moc scházelo. Vedle Charlieho jsme se už nemohli nastěhovat, ale i tak jsme bydleli jenom o kousek dál.“

V červnu 1954 dovršil malý Charlie patnáct let v době, kdy Doris Dayová z nejvyšších vrcholů zpívala zlatým

narcisům o své „Tajné lásce“⁶. Na Tyler's Croft, ve třídě se čtyřiceti žáky, začal Charlie rozvíjet svůj zájem o umění víc než hraní a studium hudby, v čemž mu bránil jistý učitel, což nikdo nechápal. Vynikal také ve fotbalu jako rychlé pravé křídlo a v kriketu, dokonce o něho měl zájem Middlesex. „Byl to urostlý kluk se silnýma nohama,“ vyprávěla Lil. „Často jsme si říkali, že z něho bude fotbalista.“

„Moje první vzpomínka na něho je, jak hraje kriket,“ vzpomíná sestra Linda. „Kriket mu šel moc dobře a v podkroví máme jeho medaile. Vždycky měl dobrou postavu a máma s tátou mu pomáhali se vším, co chtěl. V montovaném domku byly jenom dvě ložnice, takže bratr měl tu větší, která měla být ložnicí rodičů. Já jsem dostala tu menší a naši měli pěkných pár let výklopnou postel v obýváku.“

Krátce nato udělal Charlie první nejisté kroky jako hudebník, hráč na banjo. Říkával, že kromě gramofonu nikdo na nic v jeho rozvětvené rodině nehrál, ale nebyla to úplně pravda. Na odlehlé větvi jeho rodokmenu vyrašila britská jazzová skupina Migil Five, s níž Charlie příležitostně vystupoval, a která později následovala Stouny na cestě popu říznutého R&B. V květnu roku 1964 se dostala do britské top ten s písní *Mockin' Bird Hill*.

Kapelu původně vedl Charlieho a Lindin strýc Lennie Peters, s nímž Charlie prožil své bubenické začátky. „Neznám jiného nevidomého, který by dokázal nalepit

⁶ Narážka na film *Romance On The High Seas*, romantický muzikál z roku 1948, v němž pozdější superhvězda, herečka a zpěvačka Doris Dayová, hrála hlavní roli. Poznámka redaktora.